

УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ
МАЙБУТНЬОГО

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Лідерство в публічному управлінні»

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

<https://uft.in.ua/>

Телефон: +38 (073) 047-26-26

E-mail: info@uft.in.ua

Викладач – Линдюк Олена Анатоліївна, д.держ.упр., професор,
професор кафедри публічного управління та адміністрування

Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»					
Шифр та назва спеціальності	281 «Публічне управління та адміністрування»					
Назва освітньо-професійної програми	«Публічне управління та адміністрування»					
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)					
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	вибіркова					
Мова викладання	Українська					
Форма навчання	Семестр викладання	Обсяг навчальної дисципліни	Лекції (годин)	Практичні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Підсумковий контроль
Денна	2–3 семестр	120 год, 4 кредити ЄКТС	20	20	80	Диференційований залік
Заочна	2–3 семестр		6	6	108	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація дисципліни	Дисципліна спрямована на вивчення теоретичних і практичних аспектів лідерства в системі публічного управління. Перший модуль охоплює концептуальні засади лідерства, розглядає змінні лідерства, основні теорії лідерства, обґрунтовує лідерство як феномен сучасного публічного управління, комунікативні аспекти та розвиток керівництва і лідерства в публічному управлінні. Особлива увага приділяється аналізу технологій та шляхів розвитку лідерського потенціалу посадовців, розгляду особливостей управління конфліктами, механізмів формування ефективного лідерства. Дисципліна забезпечує формування стратегічного мислення, розвиток управлінських компетентностей лідера та навичок прийняття рішень у сфері публічного управління
Мета і завдання дисципліни	Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системного розуміння теоретичних засад лідерства та набуття практичних навичок його застосування в системі публічного управління. Дисципліна спрямована на розвиток лідерського потенціалу посадовців органів публічної влади, формування стратегічного мислення, управлінських компетентностей і комунікативних навичок, що є важливим для ефективного прийняття рішень, управління змінами та розв'язання конфліктів у сфері публічного управління
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними
Результати навчання	Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю,

	<p>застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.</p> <p>Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.</p> <p>Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.</p> <p>Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень</p>
Навички Soft skills	<p><i>Комунікативні навички:</i> вміння виступати перед публікою, комунікабельність, емоційний інтелект, вміння слухати, ведення переговорів і проведення презентацій, командна робота, гнучкість мислення.</p> <p><i>Лідерські компетенції:</i> делегування та розподіл завдань, вміння приймати рішення, навички кризового менеджменту, наставництво та моніторинг, вміння вирішувати конфліктні ситуації, стратегії лідерства, сила переконання.</p> <p><i>Селф-менеджмент і вольові компетенції:</i> орієнтованість на результат, стресостійкість, ініціативність, здатність до швидкого навчання, гнучкість і адаптивність, самомотивація.</p> <p><i>Інтелектуальні навички для перманентного професійного розвитку:</i> креативність і логіка, творчі підходи, критичне мислення, вміння працювати з інформацією, дизайн-мислення</p>
Методи навчання	<p>Опанування змісту дисципліни відбувається шляхом проведення класичних та інтерактивних лекцій із застосуванням мультимедіа, колективних обговорень, дискусій, роботи в мікрогрупах і консультацій з викладачами. При цьому застосовуються такі засоби навчання: інформаційні (підручники і навчальні посібники, у т. ч. електронні), дидактичні (таблиці, навчальні відеофільми, презентації, демонстраційні приклади), технічні (аудіовізуальні засоби, засоби телекомунікацій, мультимедіа тощо)</p>
Матеріально-технічні ресурси	<p>Ноутбук.</p> <p>Мультимедійний проектор.</p> <p>Доступ до глобальної мережі Internet.</p> <p>Хмарні технології підтримки освітнього процесу: Google Classroom / Moodle (підтримка практичних занять) Google Meet / Zoom (онлайн-лекції, практичні заняття)</p>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОНСУЛЬТАЦІЇ

Відповідно до окремого графіка

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Зміст модулів
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади лідерства	Тема 1.1. Основні теоретичні засади дослідження лідерства Поняття лідерства. Природа лідерства та його складові. Критерії оцінки лідерства. Прояви лідерства. Відмінності між лідером, керівником і менеджером. Стилi лідерства. Лідерство як система відносин людей
	Тема 1.2. Змінні лідерства Лідерство і різноманітність. Рівняння лідерства. Основні теорії лідерства. Теорія “Великої людини”. Теорія “Характерних рис”. Теорія особливостей лідерства. Теорія “Обставин”. Біхевіористична теорія лідерства. Теорія лідерської поведінки. Трансакційна теорія лідерства. Трансформаційна теорія. Теорія випадкового (ситуативного) лідерства. Теорія впливу. Формування системи лідерства
	Тема 1.3. Лідерство як феномен сучасного публічного управління Лідерство і команда в публічній сфері як взаємодія. Імідж лідера і його сприйняття. Фактори, що впливають на розвиток лідерського потенціалу керівника сфери публічного управління. Філософія партисипативного управління. Значення толерантності в публічному управлінні
	Тема 1.4. Комунікативне лідерство на публічній службі Комунікативне лідерство. Спілкування як основа комунікативного лідерства. Лідер як служитель: доступність, спілкування, підтримка. Розуміння сутності понять “лідерство” та “спілкування”, взаємозв’язку між стилями керівництва і комунікацією. Моделі комунікації. Засоби комунікативного лідерства. Етапи спілкування. Основні методи спілкування комунікативного лідера. Якісні особливості спілкування комунікативного лідера
	Тема 1.5. Керівництво та лідерство на публічній службі Керівництво та лідерство. Лідерський потенціал керівника сфери публічного управління: стратегія та індивідуальна програма розвитку. Ключові компетентності керівника-лідера сфери публічного управління. Лідерські якості: інтелектуальні здатності, риси характеру особистості, набуті вміння. Цикл формування (розвитку) лідерських якостей. Методи розвитку лідерських якостей
Змістовий модуль 2. Технології розвитку лідерства на публічній службі	Тема 2.1. Особливості лідерства на публічній службі Лідерство як засіб вдосконалення процесу публічного управління. Загальні тенденції розвитку лідерів у публічному управлінні. Аналіз сучасних підходів до розвитку лідерства в органах публічної влади. Принципи формування програми розвитку лідерського потенціалу керівника. Моделі та методи

розвитку лідерського потенціалу. Ключові цінності лідерства на публічній службі. Перешкоди на шляху до лідерства. Основні помилки лідера

Тема 2.2. Лідерський потенціал керівника органу публічної влади

Основні групи (типи) лідерства на публічній службі. Складові лідерського потенціалу керівника сфери публічного управління. Розвиток лідерства. Розвиток лідерського потенціалу керівника в публічному управлінні. Умови розвитку лідерського потенціалу. Рівні саморозвитку. Технології успіху лідера на новій роботі. Розуміння зв'язку між комунікативною компетентністю та професійним успіхом. Розвиток лідерських якостей та комунікативної компетентності у процесі ефективного спілкування

Тема 2.3. Конфліктологія

Конфліктологія як наука. Теоретичні та методичні засади конфліктології. Об'єкт конфліктології. Предмет конфліктології. Сутність конфліктів та їх структура. Види конфліктів та причини їх виникнення. Стили конфліктів. Процеси управління конфліктами та комунікаціями. Практика вирішення конфліктів на публічній службі. Управління конфліктами та комунікаціями. Технології, методи та форми управління конфліктами. Профілактика конфліктів

Тема 2.4. Шляхи розвитку лідерського потенціалу керівника

Основні групи компетенцій лідерів на публічній службі. Напрями розвитку лідерського потенціалу керівника сфери публічного управління. Моральність на робочому місці та роль лідера. Персональне лідерство. Ділове лідерство. Ціннісне лідерство. Емоційне лідерство. Agile лідерство. Загальні правила та рекомендації входження керівника в колектив. Комунікативна компетентність лідера. Переваги планування індивідуального розвитку керівних кадрів. Мистецтво переконання. Елементи мистецтва переконання. Мистецтво слухати для розвитку лідерських навичок. Вміння використовувати основні техніки розвитку комунікативної компетентності на практиці

Тема 2.5. Ефективне лідерство в публічному управлінні

Умови ефективності планування індивідуального розвитку лідера. Характеристика керівника як ефективного лідера. Навички ефективного лідерства. Ефективна комунікація. Індикатори рівня успіху лідера на публічній службі. Когвергентне лідерство і кризове управління. Ідеальна модель лідера. Модель портрету керівника – ідеального лідера

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. Атаманчук Н. М. Конфліктологія : конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей. Полтава : Національний університет “Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка”, 2021. 106 с.

2. Лідерство в місцевому самоврядуванні : словник термінів / за заг. ред. В. А. Гошовської, Л. А. Пашко, А. К. Гука та ін. Харків : Фактор, 2015. 156 с.

3. Лідерство та команда в публічному управлінні : конспект лекцій / укладачі: К. В. Таранюк, Я. В. Кобушко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 175 с.

4. Лінчевський Е. Е. Майстерність управлінського спілкування: керівник в повсякденних контактах і конфліктах. Київ : Мова, 2020. 321 с.

5. Лях. Ю. Лідерство в державному управлінні: перспективи розвитку в Україні. Університетські наукові записки. Хмельницький : ХУУП імені Леоніда Юзькова, № 3 (87), 2022. С. 106–115.

6. Розвиток лідерства / за заг. ред. І. Ібрагімової. Київ: Проект «Реформа управління персоналом на державній службі в Україні», 2012. 400 с.

7. Сергеева Л. М., Кондратьєва В. П., Хромей М. Я. Лідерство : навч. посібн. Івано-Франківськ. “Лілея НВ”. 2015. 296 с.

8. Сурай І. Г. Особливості дослідження феномену лідерства в публічному управлінні (методологічний аспект). Науковий вісник : Державне управління. № 3 (5), 2020. С. 216–227.

Допоміжна література:

1. Іванова Е. Н. Ефективне спілкування і конфлікти. Луцьк : Експеримент, 2019. 70 с.

2. Конфліктологія / за ред. А. С. Карміна. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2019. 403 с.

3. Петренко В. П., Кушнірюк В. М., Лютий М. О., Хамчук Г. П. Порівняльний аналіз функціональних моделей лідерства та обґрунтування доцільності їх використання в публічному управлінні. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Публічне управління та адміністрування, Том 33 (72), № 5, 2022. С. 64–75.

4. Підлісна Т. В. Сучасні підходи до розвитку лідерства в органах публічної влади. Право та державне управління. 2021. № 2. С. 158–164.

5. Управління конфліктами та комунікаціями : навчально-методичний посібник для самостійного (дистанційного) вивчення дисципліни студентами другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 073 “Менеджмент” / Держ. біотехн. ун-т ; уклад. В. М. Нагаєв. Харків : КП “Міська друкарня”, 2022. 64 с.

6. Сторожев Р. І. Аналіз освітніх тенденцій щодо розвитку лідерства в державному управлінні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1978>.

7. Якобчук В. П., Войтенко А. Б., Мороз Д. П. Ефективне лідерство як кадровий ресурс публічного управління. Інвестиції : практика та досвід. 2021. № 2. С. 82–87.

Інформаційні джерела та Internet-ресурси:

1. <https://www.rada.gov.ua/>

2. <https://www.kmu.gov.ua/>

3. <https://www.president.gov.ua/>

4. <https://nads.gov.ua/>

5. <https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/leadership-course/>